

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Illvstrissimi Viri Petri De Marca Archiepiscopi Parisiensis Dissertationvm De Concordia Sacerdotii Et Imperii, Sev De Libertatibvs Ecclesiæ Gallicanæ, Libri Octo

Marca, Pierre de

Parisiis, 1669

VI. Quoad Angliam verò, auctoritate Vvillelmi Malmesburiensis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15617

hæ manus ad eam seu focordiam seu ignaviam demittantur ut imperio subjiciantur earum manuum quas noctu & interdiu coinquinant obscœni contactus, rapinæ, & injusta effusio sanguinis humani. Eodem quoque argumento usus est Paschalis secundus in colloquio Catalaunensi, Legatos Henrici Imperatoris alloquens. Nam isdem Papa, prædecessorum suorum statutis æmulatus, eandem prohibitionem renovaverat in Concilio Lateranensi: *Patrum nostrorum decreta, inquit, renovavimus, sancientes & interdicens ne quisquam omnino Clericus hominum laico faciat.* Idem sensisse videntur Episcopi provincie Remensis è synodo Carisiacensi anno DCCCLVIII. scribentes ad Ludovicum Regem Germaniæ, dum aiunt: *Nos Episcopi Domino consecrati, non sumus hujusmodi homines secularis ut in vassallatico debeamus nos cuilibet commendare.* Infra: *Manus enim christi sacro peruncta, que de pane & vino aqua mixto per orationem & crucis signum conficit corpus & Christi sanguinis sacramentum, abominabile est quidquid ante ordinationem fecerit, ut post ordinationem, episcopatus seculari tangat ullo modo sacramentum.*

Vide supra cap. 20.
§. 2.

Epistola Episcoporum
ad Ludovicum
cap. 15.

V. Verùm his prohibitionibus nequam obsequuti sunt Galli, neque Angli, neque eam Germani. Nam Ivo Carnotensis scribens Paschali Papæ, ait se secundum Pontificis mandatum de restitutione Radulfi Remensis Archiepiscopi tractasse cum Rege & proceribus regni in Curia sive Parlamento in Aurelianensi urbe habito, sed eam obtineri non potuisse nisi ea lege ut Radulfus Regi sacramentum *per manus* (id est, homagium) præstaret more Remensium Archiepiscoporum prædecessorum ejus & ceterorum Episcoporum regni Francici. Eam enim fuisse optimatum in eo negotio pervicaciam ut planè necessarium fuerit eorum obsequi studiis, tamen iussa Pontificis omnino contraria forent: *quia ecclesiastica paci & fraternæ dilectioni sic expediebat, ut in epistola cxc. ait idem Ivo. Orat autem Paschalem ut dispensatione utatur in hac causa, memineritque prudentiæ & pietatis suæ, cum fas non sit debitam fortitudinem hoc loco exercere.*

Vide lib. 4. cap. 13.
§. 1.

VI. Non solum autem in Gallia, sed etiam in Anglia, his Romanorum desiderijs contradicebatur; ut colligitur ex Vvillielmo Malmesburienfi in libro primo gestorum pontificalium. Cùm enim acriter inter se contenderent Henricus secundus Rex Angliæ & Anselmus Cantuariensis Archiepiscopus, qui ob prohibitiones pontificias hominum præstare recusabat, missa est ad Paschalem legatio ad tollendam diffi-

cultatem. Sed cùm Papa editis ea de re constitutionibus pertinaciter adhereret, ejusque auctoritate se Anselmus tueretur, Rex Henricus in hæc verba prorupit: *Quid ad me de literis Apostolici? Iura regni mei nolo amittere.* Vnde factum ut Anselmus iussus sit *Regi hominum facere, vel absolutis morum nexibus regno excedere.* Tandem Henricus, jus suum retinendo, consensum Pontificis elicit; ut in libro secundo eorundem gestorum pontificalium testatur his verbis idem Vvillielmus Malmesburienfis: *Concessit siquidem Papa ut Rex homagia de electis acciperet, sed nullum per anulum & baculum invessiret.*

Vide Radmer.
lib. 1. hist. Norm.
pag. 61. 70.

Vide Radmer.
pag. 61. 65. 70.
77. 78.

VII. Reges tamen Francorum videntur facilius flexisse, ut morem gererent destinatis Pontificum Romanorum, quoad homagia, non secus ac obsequuti iisdem fuerant quoad solennitatem investiturarum. Dimiserunt enim solennitatem homagij; quæ in eo versabatur ut vassallus manus suas supponere teneretur manibus domini. Retinuerunt tamen homagium quoad Episcopos qui feuda possident, solo fidelitatis juramento ab iis exacto qui nulla feuda possidebant. Hinc orta est distinctio quæ extat in constitutione anni MCCCLXXXII. in qua Episcopi qui juramentum fidelitatis & homagium debent, distinguuntur ab iis qui juramentum tantum fidelitatis debent. Quoniam verò solennitas homagij sublata est, utrumque hodie confunditur quoad Episcopos; qui nullum aliud juramentum præstant quam juramentum fidelitatis, tamen si feuda ad homagium quoque adstringant. Rectè itaque Fridericus primus Imperator respondit Legatis Hadriani quarti Summi Pontificis, qui tamen consentirent ut Episcopi Italiæ Friderico præstarent juramentum fidelitatis, homagium tamen præstari non debere contendebant: *Episcoporum Italiæ ego quidem non affecto hominum, si tamen eos de nostris Regalibus nil delectat habere. Qui si gratanter audierint à Romano Presule Quid tibi & Regi, consequenter quoque ab Imperatore non pigeat audire Quid tibi & possessioni?*

VIII. Ceterum ex hoc loco colligitur juramento saltem fidelitatis consensisse Legatos. Sanè in Concilio Toletanis quarto & decimo pronuntiatum fuerat ad illud Regi præstandum æquè teneri Episcopos ac ceteros subditos. Vsurpabatur porrò id ab Episcopis Gallicanis, ut patet ex canone primo Concilij tertij Turonensis habiti anno DCCCXIII. & ex synodo Aquisgranensi secunda habita anno DCCCXXXVI. cujus ea sunt verba in canone duodecimo secundi capituli: *si quisquam Episcoporum sacramentum fidelitatis illi*